

Warszawa, dnia 19 września 2024 r.

Poz. 6

**OBWIESZCZENIE
PREZESA NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO**

z dnia 19 września 2024 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu zarządzenia Prezesa Narodowego Banku Polskiego w sprawie szczegółowych zasad i trybu wymiany znaków pieniężnych, które wskutek zużycia lub uszkodzenia przestają być prawnym środkiem płatniczym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst zarządzenia nr 31/2013 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wymiany znaków pieniężnych, które wskutek zużycia lub uszkodzenia przestają być prawnym środkiem płatniczym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Urz. NBP z 2022 r. poz. 23), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych zarządzeniem nr 9/2024 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 9 kwietnia 2024 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie szczegółowych zasad i trybu wymiany znaków pieniężnych, które wskutek zużycia lub uszkodzenia przestają być prawnym środkiem płatniczym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Urz. NBP poz. 2).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity zarządzenia nie obejmuje § 2 zarządzenia nr 9/2024 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 9 kwietnia 2024 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie szczegółowych zasad i trybu wymiany znaków pieniężnych, które wskutek zużycia lub uszkodzenia przestają być prawnym środkiem płatniczym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Urz. NBP poz. 2), który stanowi:

„§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 maja 2024 r.”.

Prezes Narodowego Banku Polskiego: *A. Glapiński*

Załącznik do obwieszczenia Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 19 września 2024 r. (poz. 6)

ZARZĄDZENIE NR 31/2013 PREZESA NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO

z dnia 17 grudnia 2013 r.

w sprawie szczegółowych zasad i trybu wymiany znaków pieniężnych, które wskutek zużycia lub uszkodzenia przestają być prawnym środkiem płatniczym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2022 r. poz. 2025) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Banki działające na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, zwane dalej „bankami”, wymieniają zużyte lub uszkodzone znaki pieniężne waluty polskiej, zwane dalej „znakami pieniężnymi”, jeżeli nie są to znaki pieniężne podejrzane co do autentyczności, a ich cechy umożliwiają rozpoznanie wartości nominalnej.

2. W przypadku przedstawienia do wymiany znaków pieniężnych podejrzanych co do autentyczności, banki zatrzymują te znaki, zgodnie z odrębnymi przepisami.

3. Jeżeli zużycie lub uszkodzenie znaków pieniężnych polega na ich zanieczyszczeniu, w szczególności zanieczyszczeniu biologicznym lub chemicznym, osoba przedstawiająca te znaki do wymiany powinna podać informacje o rodzaju zanieczyszczenia, jeżeli takie informacje posiada.

4. Banknoty lub monety, o których mowa w ust. 3, oraz:

- 1) banknoty zawilgocone, zbutwiałe, nadpalone lub kruszące się,
- 2) zużyte lub uszkodzone banknoty kolekcjonerskie lub monety kolekcjonerskie

– są przyjmowane do wymiany zgodnie z § 6.

§ 2. 1. Wymianie podlegają:

- 1) banknoty postrzępione, naddarte, podklejone, przerwane, nadmiernie zabrudzone, zaplamione, odbarwione lub uszkodzone w inny sposób, w tym również wskutek umieszczenia na nich trwałego napisu, nadruku, rysunku lub innego znaku;
- 2) monety oraz ich elementy (rdzeń i pierścień), mające w szczególności uszkodzenia typu mechanicznego, wytarte, o zmienionej barwie, skorodowane, w tym również uszkodzone wskutek umieszczenia na nich trwałego napisu, rysunku lub innego znaku.

2. Wymianie nie podlegają monety, co do których zachodzi podejrzenie uszkodzenia przy wykorzystaniu urządzeń przemysłowych, stosowanych do deformowania monet poprzez ich pofalowanie, pocięcie, zdeformowanie kształtu lub zatarcie wizerunku. Przykłady uszkodzonych w ten sposób monet są udostępnione na stronie internetowej Narodowego Banku Polskiego (www.nbp.pl).

§ 3. 1. Banki wymieniają, w pełnej wartości nominalnej, z wyłączeniem znaków pieniężnych, o których mowa w § 7 ust. 1 i w § 8 ust. 1, zużyte lub uszkodzone znaki pieniężne, jeżeli odpowiadają następującym warunkom:

- 1) banknoty:
 - a) są przerwane na nie więcej niż dziewięć części, sklejone lub niesklejone, jeżeli wszystkie części pochodzą z tego samego banknotu, nie posiadają ubytków powierzchni w miejscu przerwania i łącznie stanowią 100% pierwotnej powierzchni,
 - b) jeżeli zachowały ponad 75% pierwotnej powierzchni w jednym fragmencie;

2) monety, a także dwa rozłączone elementy (rdzeń i pierścień) – jeżeli pochodzą z monety o tej samej wartości nominalnej.

2. Części banknotu, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, skleja się w całość, umieszczając podklejenia na odwrotnej stronie, w obecności osoby, która przedstawiła znaki pieniężne do wymiany, w sposób umożliwiający stwierdzenie, że poszczególne części stanowią razem 100% pierwotnej powierzchni. Na przedniej stronie banknotu, sklejonego przez klienta lub kasjera, umieszcza się odręczną adnotację lub odbitkę stempla o treści „100% wartości nominalnej”, tak aby ta adnotacja lub odbitka obejmowała, w miarę możliwości, co najmniej dwie części banknotu, oraz datę i podpis pracownika banku, dokonującego wymiany.

3. Na przedniej stronie banknotów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, umieszcza się, w obecności osoby, która przedstawiła znaki pieniężne do wymiany, odręczną adnotację lub odbitkę stempla o treści „100% wartości nominalnej” oraz datę i podpis pracownika banku, dokonującego wymiany; pozostały ubytek powierzchni banknotu uzupełnia się papierem do 100% pierwotnej powierzchni.

§ 4. 1. Banki wymieniają za połowę wartości nominalnej, z wyłączeniem znaków pieniężnych, o których mowa w § 7 ust. 1 i w § 8 ust. 1, przedstawione do wymiany znaki pieniężne, jeżeli odpowiadają następującym warunkom:

- 1) w przypadku banknotów – jeżeli zachowały od 45% do 75% pierwotnej powierzchni w jednym fragmencie;
- 2) w przypadku monet – jeżeli zachował się przynajmniej jeden element (rdzeń lub pierścień).

2. Na przedniej stronie banknotów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, umieszcza się, w obecności osoby, która przedstawiła znaki pieniężne do wymiany, odręczną adnotację lub odbitkę stempla o treści „50% wartości nominalnej”, oraz datę i podpis pracownika banku, dokonującego wymiany.

§ 4a. W przypadku wątpliwości, czy przedstawione do wymiany znaki pieniężne podlegają wymianie w pełnej lub w połowie wartości nominalnej, banki są obowiązane do przyjęcia takich znaków zgodnie z § 6.

§ 4b.¹⁾ 1. W przypadku przedstawienia w oddziale okręgowym Narodowego Banku Polskiego, zwanym dalej „oddziałem okręgowym NBP”, do wymiany znaków pieniężnych, o których mowa w § 3 i 4, o łącznej wartości przekraczającej 2000 zł lub banknotów uszkodzonych w sposób budzący podejrzenie ich preparowania, osoba je przedstawiająca podaje dane umożliwiające jej identyfikację:

- 1) imię i nazwisko, obywatelstwo, numer PESEL albo datę urodzenia, w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL;
- 2) nazwę, serię i numer dokumentu stwierdzającego tożsamość;
- 3) adres zamieszkania;
- 4) nazwę i adres, numer identyfikacji podatkowej (NIP) a w przypadku braku takiego numeru – państwo rejestracji, nazwę właściwego rejestru oraz numer i datę rejestracji podmiotu reprezentowanego przez osobę przedstawiającą znaki pieniężne do wymiany.

2. Weryfikacja danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, dokonywana jest na podstawie dokumentu stwierdzającego tożsamość.

§ 4c. Na wniosek banku działającego w państwie będącym członkiem Europejskiego Obszaru Gospodarczego, z wyłączeniem banków działających na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, albo w państwie trzecim, w którym obowiązują przepisy dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, odpowiadające wymogom wynikającym z przepisów Unii Europejskiej z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, Centrala Narodowego Banku Polskiego, zwana dalej „Centralą NBP”, może wymienić banknoty przedstawione przez ten bank do wymiany, na warunkach określonych w porozumieniu pomiędzy Narodowym Bankiem Polskim a wnioskodawcą.

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 zarządzenia nr 9/2024 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 9 kwietnia 2024 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie szczegółowych zasad i trybu wymiany znaków pieniężnych, które wskutek zużycia lub uszkodzenia przestają być prawnym środkiem płatniczym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Urz. NBP poz. 2), które weszło w życie z dniem 1 maja 2024 r.

§ 4d. 1. Centrala NBP wymienia banknoty odpowiadające warunkom określonym w § 10 pkt 1, o łącznej wartości nieprzekraczającej 2000 zł, przesłane do wymiany przez osobę fizyczną przesyłką pocztową albo kurierską.

2. Wymiana, o której mowa w ust. 1, następuje na podstawie wniosku, którego wzór stanowi załącznik nr 1a do zarządzenia.

3. Wymiany, o której mowa w ust. 1, dokonuje się zgodnie z § 10 pkt 1.

4. Centrala NBP dokonuje zwrotu równowartości banknotów, o których mowa w ust. 1, na rachunek bankowy wskazany we wniosku, o którym mowa w ust. 2.

§ 5. 1. Wymienione banknoty, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1, traktuje się jako banknoty nienadające się do obiegu, z których formuje się paczki w sposób określony w odrębnych przepisach.

2. Wymienione banknoty, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, o tej samej wartości nominalnej, sklejane są w pełne banknoty i pakowane są zgodnie z ust. 1. Dopuszcza się łączenie dwóch dowolnych fragmentów pochodzących z banknotów o tej samej wartości nominalnej.

3. Wymienione monety oraz kompletowane w całość elementy (rdzeń i pierścień) monet, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 i w § 4 ust. 1 pkt 2, pakowane są do woreczków z monetami, nienadającymi się do obiegu, o tej samej wartości nominalnej. Dopuszcza się kompletowanie dwóch takich samych elementów monety o tej samej wartości nominalnej.

§ 6. 1. Banki mają obowiązek przyjmowania banknotów i monet, które nie odpowiadają warunkom określonym w § 3 i 4, z wyłączeniem znaków pieniężnych, o których mowa w § 7 ust. 1 i w § 8 ust. 1, w celu przekazania ich do wymiany do Centrali NBP wraz z wnioskiem, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do zarządzenia.

2.²⁾ Banki sporządzają wniosek, o którym mowa w ust. 1, na podstawie dokumentu stwierdzającego tożsamość okazanego przez osobę przedstawiającą znaki pieniężne do wymiany w trzech egzemplarzach; jeden egzemplarz pozostaje w banku przyjmującym znaki pieniężne do wymiany, drugi egzemplarz otrzymuje osoba przedstawiająca znaki pieniężne do wymiany, a trzeci egzemplarz jest przekazywany do Centrali NBP.

3. Przyjęte do wymiany znaki pieniężne, wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, banki przesyłają do Centrali NBP bezpośrednio lub za pośrednictwem oddziałów okręgowych NBP, przy okazji kontaktów związanych z pobieraniem lub odprowadzaniem znaków pieniężnych.

4. Przyjęcie od banków znaków pieniężnych, o których mowa w ust. 3, oddziały okręgowe NBP potwierdzają na „Pokwitowaniu”, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do zarządzenia.

5. Banknoty i monety, o których mowa w § 1 ust. 3 i 4, przed przekazaniem do Centrali NBP należy zabezpieczyć przed dotykiem oraz uniemożliwić ich rozpad, umieszczając je w plastikowych torebkach.

§ 6a.³⁾ Znaki pieniężne, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, § 8 ust. 1 i w § 10, ujawnione w odprowadzeniach, o których mowa w § 6 ust. 3, oddziały okręgowe NBP przekazują do wymiany do Centrali NBP.

§ 7. 1. Znaki pieniężne, które zostały uszkodzone w wyniku badań wykonanych przez organy ścigania w ramach przeprowadzanych czynności, przyjmowane są do wymiany wyłącznie w oddziałach okręgowych NBP.

2. Do przedstawionych do wymiany znaków pieniężnych organ ścigania dołącza dokument informujący o wykonanych badaniach i zagrożeniach, jakie substancja użyta w badaniach może powodować dla życia lub zdrowia osób mających z nimi kontakt.

3. Wymiana takich znaków pieniężnych jest dokonywana bezpłatnie.

4. Wymienione banknoty, o których mowa w ust. 1, pakowane są zgodnie z § 5 ust. 1.

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 zarządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 zarządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

§ 8.⁴⁾ 1. Banknoty, które posiadają cechy wskazujące na uszkodzenie przez system neutralizacji papierowych wartości pieniężnych, o którym mowa w § 1 pkt 21 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 września 2010 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne (Dz. U. z 2016 r. poz. 793, z 2021 r. poz. 1739 oraz z 2022 r. poz. 495, 607 i 1970), są przyjmowane do wymiany wyłącznie w oddziałach okręgowych NBP.

2. Oddziały okręgowe NBP sporządzają wniosek, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do zarządzenia, na podstawie dokumentu stwierdzającego tożsamość okazanego przez osobę przedstawiającą banknoty do wymiany, w trzech albo w przypadku banknotów, o których mowa w ust. 6 – dwóch egzemplarzach; jeden egzemplarz pozostaje w oddziale okręgowym NBP, drugi egzemplarz otrzymuje osoba przedstawiająca banknoty do wymiany, trzeci egzemplarz jest przekazywany do Centrali NBP.

3. Bank, podmiot wykonujący transporty wartości pieniężnych, któremu udzielono koncesji w zakresie usług ochrony osób i mienia oraz inny podmiot będący właścicielem lub posiadaczem bankomatu, świadczący usługi na rzecz wydawcy instrumentu płatniczego – przedstawiając do wymiany banknoty uszkodzone przez system, o którym mowa w ust. 1, w wyniku awarii tego systemu, przestępstwa lub usiłowania popełnienia przestępstwa – składa oświadczenie o okolicznościach uszkodzenia banknotów.

4. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 3, powinno zawierać w szczególności nazwę i adres podmiotu przedstawiającego banknoty do wymiany, deklarowaną wartość uszkodzonych banknotów, informacje o dacie zdarzenia, w wyniku którego nastąpiło uszkodzenie banknotów, okolicznościach uszkodzenia oraz rodzaju pojemnika, w którym znajdowały się banknoty.

5. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 3, powinno być opatrzone poświadczonymi notarialnie podpisami osób uprawnionych do składania oświadczeń woli w zakresie praw i obowiązków majątkowych podmiotu przedstawiającego banknoty do wymiany, w przypadku gdy uprawnienia tych osób i ich wzory podpisów nie są złożone w NBP.

6. Zgodnie z § 3 i 4, oddziały okręgowe NBP dokonują wymiany banknotów, o których mowa w ust. 1, przedstawionych do wymiany przez podmioty wskazane w ust. 3.

7. Oddziały okręgowe NBP przekazują równowartość wymienionych banknotów na wskazany we wniosku, o którym mowa w ust. 2, rachunek bankowy podmiotu, o którym mowa w ust. 3.

8. Banknoty, o których mowa w ust. 1, z wyjątkiem banknotów, o których mowa w ust. 6, oddziały okręgowe NBP przekazują do wymiany do Centrali NBP wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 2.

9. Centrala NBP zawiadamia niezwłocznie Komendę Stołeczną Policji o przedstawieniu do wymiany banknotów, o których mowa w ust. 1, z wyjątkiem banknotów przedstawionych do wymiany przez podmioty, o których mowa w ust. 3.

10. Wymiana banknotów, w przypadku których zostało złożone zawiadomienie, o którym mowa w ust. 9, jest dokonywana przez Centralę NBP po otrzymaniu postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa albo informacji o prawomocnym zakończeniu postępowania.

11. Banknoty, o których mowa w ust. 1, wpłacone w formie wpłaty zamkniętej lub wpłacone do bankomatu, banki inne niż wskazane w ust. 1 przekazują do wymiany do Centrali NBP wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 2.

12. Przykłady banknotów, o których mowa w ust. 1, są udostępnione na stronie internetowej NBP.

§ 9. (uchylony).

§ 10. Centrala NBP wymienia banknoty oraz monety według następujących zasad:

1) banknoty:

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 4 zarządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

- a) w 100% wartości nominalnej – jeżeli zostało zachowane ponad 75% pierwotnej powierzchni banknotu i w przypadku którego stwierdzono, że wszystkie części pochodzą z tego samego banknotu,
 - b) w 50% wartości nominalnej – jeżeli zostało zachowane od 45% do 75% pierwotnej powierzchni banknotu i w przypadku którego stwierdzono, że wszystkie części pochodzą z tego samego banknotu;
- 2) monety:
- a) w 100% wartości nominalnej monety, również jeżeli są to dwa rozłączone elementy (rdzeń i pierścień) – jeżeli pochodzą z monety o tej samej wartości nominalnej,
 - b) w 50% wartości nominalnej – jeżeli został zachowany co najmniej jeden element monety (rdzeń lub pierścień).

§ 11. 1. Centrala NBP przekazuje równowartość wymienionych znaków pieniężnych na wskazany we wniosku, o którym mowa w § 4d ust. 2, § 6 ust. 1 albo § 8 ust. 8, rachunek bankowy:

- 1) osoby albo podmiotu przedstawiających znaki pieniężne do wymiany;
- 2) centrali albo jednostki organizacyjnej banku przyjmującego znaki pieniężne do wymiany albo oddziału okręgowego NBP – w przypadku gdy we wniosku nie wskazano rachunku bankowego.

2. W terminie 14 dni od dnia wymiany Centrala NBP przekazuje „Informację o wyniku wymiany zużytych lub uszkodzonych znaków pieniężnych”, której wzór stanowi załącznik nr 4 do zarządzenia, na adres poczty elektronicznej osoby lub podmiotu albo na adres zamieszkania osoby lub adres podmiotu, które przedstawiły znaki pieniężne do wymiany oraz na adres poczty elektronicznej banku przyjmującego znaki pieniężne do wymiany.

3. Niewymienione przez Centralę NBP banknoty i ich fragmenty oraz monety i ich elementy (rdzeń i pierścień) podlegają zwrotowi na żądanie osoby albo podmiotu, które przedstawiły znaki pieniężne do wymiany.

4. W przypadku niewniesienia żądania, o którym mowa w ust. 3, w terminie 6 miesięcy od dnia sporządzenia informacji, o której mowa w ust. 2, niewymienione banknoty i ich fragmenty oraz monety i ich elementy (rdzeń i pierścień) podlegają zniszczeniu w Narodowym Banku Polskim.

§ 12. Traci moc zarządzenie nr 1/2003 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 15 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wymiany znaków pieniężnych, które wskutek zużycia lub uszkodzenia przestają być prawnym środkiem płatniczym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Urz. NBP Nr 1, poz. 1 i z 2004 r. Nr 7, poz. 14).

§ 13. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 15 stycznia 2014 r.

Załączniki do zarządzenia nr 31/2013 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 17 grudnia 2013 r.

Załącznik nr 1⁵⁾

WZÓR

Wniosek o wymianę zużytych lub uszkodzonych znaków pieniężnych nr

A. Dane banku¹⁾

- -
(nazwa banku przyjmującego) (data: dd-mm-rrrr)

(numer rachunku bankowego centrali albo jednostki organizacyjnej banku przyjmującego)

(adres poczty elektronicznej)

B. Dane wnioskodawcy¹⁾

(imię)

(nazwisko)

(obywatelstwo)

- -
(numer PESEL)²⁾ (data urodzenia: dd-mm-rrrr)²⁾

(nazwa dokumentu stwierdzającego tożsamość) (seria i numer dokumentu stwierdzającego tożsamość)

(adres poczty elektronicznej)³⁾

(numer telefonu) (adres zamieszkania: miejscowość)³⁾

-
(kod pocztowy) (ulica) (numer budynku) (numer lokalu)

(nazwa podmiotu)⁴⁾

-
(adres podmiotu: miejscowość)⁴⁾ (kod pocztowy)

(ulica) (numer budynku) (numer lokalu)

(NIP podmiotu, a w przypadku jego braku – państwo rejestracji, nazwa właściwego rejestru oraz numer i data rejestracji)

(numer rachunku bankowego osoby albo podmiotu przedstawiających znaki pieniężne do wymiany)

¹⁾ Należy wypełnić czytelnie drukowanymi literami.

²⁾ W przypadku gdy nie nadano numeru PESEL należy podać datę urodzenia.

³⁾ W przypadku niepodania adresu poczty elektronicznej przez osobę przedstawiającą znaki pieniężne do wymiany informacja o wyniku wymiany jest wysyłana na adres zamieszkania albo na adres podmiotu.

⁴⁾ Należy wypełnić w przypadku, gdy osoba przedstawiająca znaki pieniężne do wymiany reprezentuje podmiot.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 zarządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

C. Dane dotyczące znaków pieniężnych

(data zdarzenia)

(okoliczności uszkodzenia)

(rodzaj zanieczyszczenia lub uszkodzenia)

D. Informacja o deklarowanym pochodzeniu uszkodzonych znaków pieniężnych

Wnoszę o przyjęcie do wymiany zużytych lub uszkodzonych znaków pieniężnych na deklarowaną kwotę: zł (słownie: zł).

Oświadczam, że akceptuję zasady wymiany określone w zarządzeniu nr 31/2013 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wymiany znaków pieniężnych, które wskutek zużycia lub uszkodzenia przestają być prawnym środkiem płatniczym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Urz. NBP z 2024 r. poz. 6).

Rzeczywista wartość wymienionych znaków pieniężnych może odbiegać od kwoty deklarowanej.

Niewymienione banknoty i ich fragmenty oraz monety i ich elementy (rdzeń i pierścień) podlegają zwrotowi na żądanie osoby albo podmiotu, które przedstawiły te znaki do wymiany. Żądanie składa się na adres poczty elektronicznej wymiana@nbp.pl lub na adres: Narodowy Bank Polski, Departament Emisyjno-Skarbcowy, ul. Świętokrzyska 11/21, 00-919 Warszawa, z dopiskiem: „DES – wymiana”.

W przypadku niewniesienia żądania zwrotu w terminie 6 miesięcy od dnia sporządzenia informacji o wyniku wymiany zużytych lub uszkodzonych znaków pieniężnych, niewymienione banknoty i ich fragmenty oraz monety i ich elementy (rdzeń i pierścień) zostaną zniszczone w Narodowym Banku Polskim.

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych*A. Wypełnia bank przyjmujący inny niż NBP:*

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 oraz art. 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35), zwanego dalej „RODO”, uprzejmie informujemy, że:

- 1) administratorem Pani/Pana danych osobowych jest ;
..... ;
(nazwa i siedziba banku przyjmującego)
- 2) kontakt z inspektorem ochrony danych realizowany jest poprzez ;
..... ;
(tryb i forma kontaktu z inspektorem ochrony danych)⁵⁾
- 3) celem przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest dokonanie wymiany zużytych lub uszkodzonych znaków pieniężnych waluty polskiej;

⁵⁾ Należy wypełnić albo usunąć, jeżeli w banku przyjmującym nie ma inspektora ochrony danych.

- 4) podstawą prawną przetwarzania Pani/Pana danych osobowych w celu, o którym mowa w pkt 3, jest art. 6 ust. 1 lit. b RODO, tj. przetwarzanie jest niezbędne do wykonania umowy wymiany zużytych lub uszkodzonych znaków pieniężnych waluty polskiej;
- 5) Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres
- 6) przysługuje Pani/Panu prawo żądania dostępu do danych osobowych, sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, prawo do przenoszenia danych, a także prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa;
- 7) podanie danych osobowych jest dobrowolne, ale stanowi warunek wymiany zużytych lub uszkodzonych znaków pieniężnych waluty polskiej;
- 8) Pani/Pana dane osobowe nie będą wykorzystywane do podejmowania zautomatyzowanych decyzji w indywidualnych przypadkach, w tym do profilowania;
- 9) w związku z realizacją celu, o którym mowa w pkt 3, Pani/Pana dane osobowe zostaną udostępnione Narodowemu Bankowi Polskiemu; z chwilą udostępnienia Narodowemu Bankowi Polskiemu Pani/Pana danych osobowych:
 - a) administratorem tych danych staje się Narodowy Bank Polski z siedzibą w Warszawie, ul. Świętokrzyska 11/21, 00-919 Warszawa (zwany dalej „NBP”),
 - b) NBP zapewnia kontakt z inspektorem ochrony danych w NBP za pośrednictwem adresu poczty elektronicznej iod@nbp.pl lub drogą pocztową pod adresem administratora danych osobowych. Szczegółowe informacje dotyczące inspektora ochrony danych znajdują się na stronie internetowej www.nbp.pl/RODO oraz w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie NBP,
 - c) podstawą prawną przetwarzania Pani/Pana danych osobowych przez NBP jest art. 6 ust. 1 lit. c RODO, tj. przetwarzanie jest niezbędne do wykonania obowiązku prawnego ciążącego na NBP jako administratorze danych,
 - d) Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez NBP przez 5 lat począwszy od roku następującego po roku, w którym je udostępniono,
 - e) Pani/Pana dane osobowe mogą zostać przekazane upoważnionym organom publicznym, na podstawie przepisów prawa i będą przetwarzane przez czas trwania postępowania przed tymi organami,
 - f) w stosunku do NBP, przysługuje Pani/Panu prawo żądania dostępu do danych osobowych, sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, a także prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego,
 - g) Pani/Pana dane osobowe nie będą wykorzystywane przez NBP do podejmowania zautomatyzowanych decyzji w indywidualnych przypadkach, w tym do profilowania.

B. Wypełnia oddział okręgowy NBP:

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35), zwanego dalej „RODO”, Narodowy Bank Polski informuje, że:

- 1) administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Narodowy Bank Polski z siedzibą w Warszawie, ul. Świętokrzyska 11/21, 00-919 Warszawa (zwany dalej „NBP”);
- 2) NBP zapewnia kontakt z inspektorem ochrony danych w NBP za pośrednictwem adresu poczty elektronicznej iod@nbp.pl lub drogą pocztową pod adresem administratora danych osobowych. Szczegółowe informacje dotyczące inspektora ochrony danych znajdują się na stronie internetowej www.nbp.pl/RODO oraz w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie NBP;
- 3) celem przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest dokonanie wymiany zużytych lub uszkodzonych znaków pieniężnych waluty polskiej;

- 4) podstawą prawną przetwarzania Pani/Pana danych osobowych w celu, o którym mowa w pkt 3, jest art. 6 ust. 1 lit. b i c RODO, tj. przetwarzanie jest niezbędne do wykonania umowy wymiany zużytych lub uszkodzonych znaków pieniężnych waluty polskiej;
- 5) Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez 5 lat począwszy od roku następującego po roku, w którym je zebrano;
- 6) Pani/Pana dane osobowe mogą zostać przekazane upoważnionym organom publicznym, na podstawie przepisów prawa i będą przetwarzane przez czas trwania postępowania przed tymi organami;
- 7) przysługuje Pani/Panu prawo żądania dostępu do danych osobowych, sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, prawo do przenoszenia danych, a także prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa;
- 8) podanie danych osobowych jest dobrowolne, ale stanowi warunek wymiany zużytych lub uszkodzonych znaków pieniężnych waluty polskiej;
- 9) Pani/Pana dane osobowe nie będą wykorzystywane do podejmowania zautomatyzowanych decyzji w indywidualnych przypadkach, w tym do profilowania.

.....
(podpis osoby przedstawiającej znaki pieniężne do wymiany)

Potwierdza się odbiór zużytych lub uszkodzonych znaków pieniężnych na deklarowaną kwotę:

..... zł (słownie: zł).

.....
(stempel służbowy albo imię i nazwisko,
podpis pracownika banku przyjmującego znaki pieniężne do wymiany)

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35), zwanego dalej „RODO”, Narodowy Bank Polski informuje, że:

- 1) administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Narodowy Bank Polski z siedzibą w Warszawie, ul. Świętokrzyska 11/21, 00-919 Warszawa (zwany dalej „NBP”);
- 2) NBP zapewnia kontakt z inspektorem ochrony danych w NBP za pośrednictwem adresu poczty elektronicznej iod@nbp.pl lub drogą pocztową pod adresem administratora danych osobowych. Szczegółowe informacje dotyczące inspektora ochrony danych znajdują się na stronie internetowej www.nbp.pl/RODO oraz w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie NBP;
- 3) celem przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest dokonanie wymiany zużytych lub uszkodzonych znaków pieniężnych waluty polskiej;
- 4) podstawą prawną przetwarzania Pani/Pana danych osobowych w celu, o którym mowa w pkt 3, jest art. 6 ust. 1 lit. b i c RODO, tj. przetwarzanie jest niezbędne do wykonania umowy wymiany zużytych lub uszkodzonych znaków pieniężnych waluty polskiej;
- 5) Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez 5 lat począwszy od roku następującego po roku, w którym je zebrano;
- 6) Pani/Pana dane osobowe mogą zostać przekazane upoważnionym organom publicznym, na podstawie przepisów prawa i będą przetwarzane przez czas trwania postępowania przed tymi organami;
- 7) przysługuje Pani/Panu prawo żądania dostępu do danych osobowych, sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, prawo do przenoszenia danych, a także prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego: Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa;
- 8) podanie danych osobowych jest dobrowolne, ale stanowi warunek wymiany zużytych lub uszkodzonych znaków pieniężnych waluty polskiej;
- 9) Pani/Pana dane osobowe nie będą wykorzystywane do podejmowania zautomatyzowanych decyzji w indywidualnych przypadkach, w tym do profilowania.

.....
(podpis osoby przedstawiającej banknoty do wymiany)

Załącznik nr 2

WZÓR

.....
(pieczętka nagłówkowa oddziału okręgowego NBP)

Pokwitowanie

Potwierdza się odbiór sztuk opakowań (kopert), zawierających zużyte lub uszkodzone znaki
pieniężne na łączną deklarowaną kwotę zł (słownie),
.....),
przyjętych do wymiany zgodnie z § 6 ust. 1 zarządzenia nr 31/2013 Prezesa Narodowego Banku Polskiego
z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wymiany znaków pieniężnych, które wskutek
zużycia lub uszkodzenia przestają być prawnym środkiem płatniczym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej
(Dz. Urz. NBP z 2024 r. poz. 6) przez

.....
.....

(nazwa, adres oddziału banku)

.....
(stempel służbowy i podpis pracownika
oddziału okręgowego NBP)

Załącznik nr 3 (uchylony)⁷⁾Załącznik nr 4⁸⁾

WZÓR

Narodowy Bank Polski
 Departament Emisyjno-Skarbcowy

.....
 (data)

.....
 (imię i nazwisko osoby/nazwa podmiotu przedstawiających znaki pieniężne do wymiany)

.....
 (adres poczty elektronicznej osoby lub podmiotu albo adres zamieszkania osoby lub adres podmiotu przedstawiających znaki pieniężne do wymiany)

Numer wniosku z dnia

Informacja o wyniku wymiany zużytych lub uszkodzonych znaków pieniężnych

Informujemy, że:¹⁾

1) zidentyfikowano i wymieniono:

Wartość nominalna	Liczba		Wartość (zł)
	w 100%	w 50%	
Razem			

Równowartość z tytułu wymiany zużytych lub uszkodzonych znaków pieniężnych w kwocie zł przekazano na wskazany we wniosku rachunek bankowy:

- a) osoby/podmiotu przedstawiających znaki pieniężne do wymiany,
- b) banku przyjmującego, celem odbioru osobistego w godzinach otwarcia kas²⁾;

2) zidentyfikowano znaki pieniężne lub ich fragmenty albo ich elementy niespełniające warunków wymiany:

Wartość nominalna	Liczba

Znaki pieniężne lub ich fragmenty albo ich elementy niespełniające warunków wymiany, zostaną zwrócone na żądanie złożone w terminie do dnia na adres wskazany w żądaniu. Żądanie należy złożyć na adres poczty elektronicznej wymiana@nbp.pl lub na adres: Narodowy Bank Polski, Departament Emisyjno-Skarbcowy, ul. Świętokrzyska 11/21, 00-919 Warszawa, z dopiskiem: „DES – wymiana”. W przypadku niewniesienia żądania zwrotu w tym terminie niewymienione znaki pieniężne lub ich fragmenty albo ich elementy zostaną zniszczone w Narodowym Banku Polskim;

3) zidentyfikowano znaki pieniężne jako podejrzanego co do autentyczności, do których stosuje się odrębne przepisy:

Wartość nominalna	Liczba

.....
 (pracownik sporządzający informację)

¹⁾ Wypełnić odpowiednio i niepotrzebne wykreślić.

²⁾ Po odbiór należy zgłosić się z ważnym dokumentem stwierdzającym tożsamość.

⁷⁾ Przez § 1 pkt 7 zarządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 8 zarządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.